

mens & maatschappij

spectrum

DE TWENTSCHE COURANT TUNNTIA, zaterdag 25 februari 2012

Maya, man én vrouw

2,3,5

foto Vincent Jannink

Hart verpand aan Gambia **6/7** Hoe houdt de coalitie schade beperkt? **8/9** Zingen toverwoord Inge van Kemenade **10/11**

De Rijssense Maya Posch is hermafrodit. Zowel vrouw als man. Niet volgens Nederlandse artsen, wel volgens Duitse. Haar leven is tot nu toe een traumatische zoektocht naar haar identiteit. „Ik mag blijkbaar niet bestaan in Nederland.”

tekst Lucien Baard - foto Vincent Jannink

En we noemen hem Thijs

W ie haar ziet lopen, ziet niets bijzonders aan haar. Maya Posch (28) uit Rijssen is best een leuke vrouw om te zien; ze is slank en heeft borsten die bij haar tenger postuur passen. Half lang donkerblond haar. Ze draagt een zwarte *skinny jeans*, die haar heupen benadrukt. Haar ogen krijgen wat meer accent door licht aangezette make-up. Wat een enkeling hooguit zal opvallen is haar stem: een beetje lage alt voor een vrouw. Vrouw. Maar dat is niet wat nu nog in haar paspoort staat...

Want 1983. In het gezin ziet een tweede, gezond kindje het levenslicht, na een voor spoedige zwangerschap. En we noemen hem Thijs, meldde de geboortekaart. Een jongetje dus. „Alles zat er op en eraan. Een gaaf piemeltje, een scrotum... We hadden een puntgaaf jongetje gekregen”, vertelt moeder Reinie. „Er was geen twijfel.”

Pas na 21 jaar begint stap voor stap duidelijk te worden waarom Thijs zo lang, zo’n eenzaam en triest jochie was. En sinds vorig jaar is de medische diagnose ook helder. Hij is geen complete jongen. Dat wil zeggen; wel volgens Nederlandse artsen, maar niet volgens Duitse specialisten. ‘Hij’ is lichamelijk in aanleg eigenlijk beide: man en vrouw. Op Duitse MRI-scans is een prille ontwikkeling van een verbogen en ‘blinde’ vagina te zien, geen prostaat, en slecht ontwikkelde testikels. Dat maakt hem voor specialisten van het Academisch Ziekenhuis in Hamburg een hermafrodit, of chimera. Of nog nauwkeuriger: intersek-sueel. Maar in de hersens van Posch is het vrouwelijke dominant. Het staat zwart-op-wit.

Zo werd Thijs Maya...

Zo gaat ze sinds 2005 door het leven, met het doel ook voor de wet op haar geboor-

teakte als vrouw te staan. Eindelijk niet meer die ongemakkelijke vertoning in wachtkamers, omdat ze wordt opgeroepen als ‘meneer Posch’.

Op internet probeert ze fanatiek de onwetendheid over intersek-sualiteit te bestrijden. Tegelijk ontloopt ze zich meer en meer als spreekbuis van haar lotgenoten. Vele duizenden in Nederland, claimt ze. Al zijn er weinig betrouwbare cijfers. In België wordt gezegd dat het bij 1 op de 5000 voorkomt. Maar de laatste schattingen in de VS hebben het over 1 op de 2000 en in Australië zelfs 1 op de 1000.

Voor al die mensen beschrijft ze haar leven en gedachten op haar Engelstalige sites www.mayaposch.com - theatraal en rauw. Als een ‘*dramatic survival show*’, zoals ze het noemt.

Dit is haar verhaal.

En eerst moet ‘het’ dus gezegd: „Ik ben géén transgender. Artsen in Nederland proberen me dat al wel bijna zeven jaar lang wijs te maken. Die zeggen: je bent een man, die liever een vrouw is. Iemand die zich vrouw ‘voelt’, maar dat niet is. Ze willen me dwingen een keus te maken; man of vrouw, en ontkennen dat ik beide ben; intersek-sueel. Ik voel me door die artsen gehersenspoeld.”

Het maakt haar woedend, bij vlagen zelfs intens depressief, vertelt ze. Daarom wil ze hen gaan aanklagen.

En voor de nieuwsgierigen: „Ja, ik heb dus een penis, en wel van gemiddelde lengte. Dus meer dan menig man.” Ze zegt het met een lach, waar cynisme en provocatie in één adem doorklinken. Maar ook pijn. Veel pijn. Nu is ze na een zelfmoordpoging voorlopig weer thuis, bij haar moeder. Leven is vallen en opstaan...

Maya Posch dus; intersek-sueel, chimera. Een speling van de natuur. Tijdens de bevruchting moeten twee embryo’s - een jon-

gen en een meisje - samengeklonterd zijn en volgroeid tot een gezond kind. De meeste van deze zwangerschappen eindigen in een spontane miskraam.

Van de intersek-suele kinderen die wel ter wereld komen, is vaak direct wel te zien dat er in de ontwikkeling van de geslachtsdelen wat mis is gegaan. Zij worden meestal snel na de geboorte behandeld met hormonen en geopereerd, zodat ze volledig als man of vrouw door het leven kunnen. Maar bij een klein aantal kinderen is de tweeslachtigheid onzichtbaar en blijkt die pas veel later, na een lange zoektocht naar hun identiteit. Veel kiezen dan alsnog voor een seksoperatie. Slechts een enkeling verkiest haar/zijn lichaam te accepteren en wil een intersek-se-identiteit houden.

Zoals Maya. Officieel wil ze voor de wet een vrouw worden en hoopt dat haar blinde vagina gereconstrueerd kan worden tot een ‘bruikbare’. Maar ze wil per se niet af van die bobbel in haar broek. „Want daar heb ik vrede mee. Dat is wat ik ben. Iedereen vraagt me: maar je wilt toch vrouw zijn? Daar zit het trauma. Ik zie er uit als een vrouw van 28, maar voel me niet ouder dan tien als het gaat om seksualiteit. Want eerlijk gezegd weet ik gewoon niet wat het betekent: je op en top vrouw voelen. Ik weet in elk geval wel dat ik géén man wil zijn. Dat heb ik 21 jaar geprobeerd en was geen succes. Ja, ik ben een vrouw, maar een heel uitzonderlijke. Een intersek-suele!”

Maar wat ze wil - vaginareconstructie, met behoud van penis - kan in Nederland niet legaal. Daarom heeft ze wel getwijfeld over een volledige geslachtsoperatie, maar walgt ervan. Weer licht ironisch: „Want zo’n penis is verrekke makkelijk met plassen hoor.”

Maar boven alles telt: „Ik wil me niet laten dwingen in het keurslijf; je bent of man, of

Lees verder op pagina 5

Piemeltje, scrotum...
Het was een
puntgaaf jongetje

Het was een onzekere zoektocht naar zichzelf

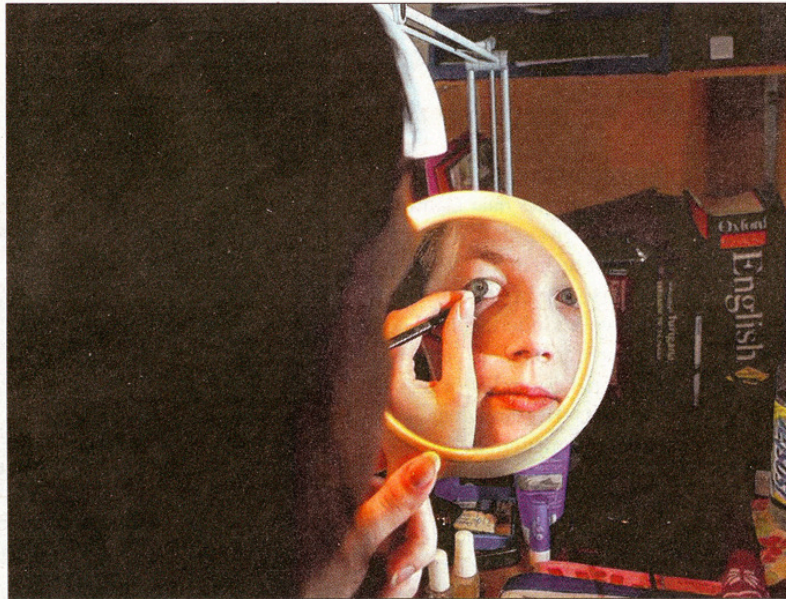

foto Vincent Jannink

vervolg van pagina 3

vrouw. Ik ga geen toneel lopen spelen. Ik hoor voor mijn gevoel beide te hebben: penis en vagina."

Dat mensen haar daarmee kunnen zien als een *freak of nature*? Het zij zo. Zo heeft ze eerlijk gezegd ook wel naar zichzelf gekeken. Op haar weblog schreef ze: „Mischien ben ik geen freak, maar ik kan mezelf soms moeilijk overtuigen dat ik het niet ben." Dieper in de put kan ze op die dagen niet zitten. Maar nu is ze strijdbaar: „Ik wil leven, ik ben een mens. En ooit vind ik een partner die me accepteert." Ze vertelt er deze dag allemaal monter over. Zonder blad voor de mond. Ze deed haar verhaal bovendien al eens bij BNN, in het programma 'Je zult het maar zijn'. Ze is een open boek: dat ze de brede heupen en vrouwelijk gezicht van nature heeft. Maar haar borsten tot ontwikkeling liet komen door na 2005 op eigen houtje hormonen te gaan slikken. Dat ze blij is met de complimenten die ze krijgt voor haar 'strakke buik', zeker als ze in bikini loopt - haar penis naar achteren gelegd. Haar geringe baardgroei wordt met elektrische epilatie weggewerkt. Ze heeft nu een beetje blonde haren op haar kin, die pas opvallen als het licht er op een bepaalde manier op valt. Ze wrijft er vluchtig langs. „Dat is van drie weken..."

Ze draait ook niet weg voor een experimentelere tijd, waar ze achteraf niet trots op is. Omdat ze - zoekend naar zichzelf - in wilde halen wat ze gemist had: seks en intimiteit. Ze valt op mannen en vrouwen. „Ik legde contacten op internetforums. Uiteindelijk ben verkracht door iemand die ik vertrouwde. En ik heb relaties gehad met mensen, van wie ik dacht dat ze om me gaven. Maar ze wilden alleen weten hoe het zou zijn. Ik was alleen hun sekspeeltje." Dat overkomt haar niet meer. „Maar ik was onzeker. Ik wilde ook aandacht" Het waren ervaringen, die ze achteraf bezien

nodig had om zichzelf te vinden.

En dat is al een onzekere tocht, vanaf de basisschool. Sinds het moment dat jongtjes de meisjes stom gaan vinden, en andersom. Moeder Reinie merkte op dat moment dat er iets met Thijs aan de hand was. „Maar ik kon de vinger niet op de zere plek leggen. Maar ik zag een slim, vrolijk jongetje met veel vriendjes veranderen in een verdrietig kind, dat het niet meer prettig vond op school. Maar ook daarbuiten geen aansluiting meer vond. Ik zag een eenzaam kind."

Zelf zegt Maya: „Dat is precies hoe ik me voelde: ongelofelijk eenzaam. Ik zat overal 'er altijd tussenin'. Ik hoorde niet bij de jongens, maar ook niet bij de meisjes. Er was niemand waar ik me aan kon spiegelen. Ik zat denk ik bij de *losers*. Ik denk dat niemand op school naar me keek als 'één van de jongens', maar in de eerste plaats als nerd, als slim kind. En dat bleef ook later precies zo."

Zo keek Maya ook wel naar zichzelf. „Ik denk dat ik actief mijn seksuele ontwikkeling heb onderdrukt. Met mijn emoties en gevoelens kon ik helemaal niks. Ik ben kind ben gebleven uit zelfbescherming. Tot mijn 21e heb ik me inderdaad helemaal niet beziggehouden met seksualiteit, verliefdheid en emoties."

Die omslag kwam, lopend door een bouwmarkt. „Ik liep tussen al die spullen en mannelijke klussers en voelde me raar en vreemd. Ik liep geforceerd, zonder te weten hoe of wat. Pas thuis realiseerde ik me: ik weet wat ik aan het doen was. Ik probeerde vrouwelijk te lopen. Ik ben een vrouw, ik moet wel transseksueel zijn. Het voelde als een bevrijding. Ik was zo blij. Ik heb de hele dag daarna gehuild." Daarna belde ze met haar moeder.

De dagen erna heeft ze voor het eerst in een spiegel goed naar haar lichaam gekeken, niet als kind maar als volwassene. Het begin van een lichamelijke zoektocht en

veel googelen op internet. Ze vond achter het scrotum een zachte plek, die haar plezierige gevoelens gaf en waarvan ze het begin vermoedde van een vagina. Na een week was het voor haar wel helder. „Ik ben geen transgender, ik ben geboren als een interseksueel. Ik zat jankend achter mijn pc toen ik dat beseefte."

Maar de bevrijding maakte het bestaan niet draaglijker, schildert ze. Want het leek zo eenvoudig: „Uitzoeken welke organen ik nu precies had, en wat daarmee dan de mogelijkheden zijn." Maar, zegt ze, de Nederlandse artsen deden haar tweeslachtige verhaal af als een fabel. Met name in de twee genderklinieken in Groningen en Amsterdam. Volgens hen was er absoluut geen spoor van een vagina of een ander bewijs van haar vrouwelijkheid.

„Ze versleten me voor gek, met dat zachte plekje als een mogelijk afgesloten vagina. Ik vergiste me met mijn anus. Alsof ik gek ben. Interseks bestaat voor hen blijkbaar liever niet. Ik hoor alleen maar, jarenlang: je houdt jezelf voor de gek. Je bent gewoon een man, die liever een vrouw is. Als ik maar braaf transgenderdje speelde, was alles goed. Zo ben ik doorlopend gepusht naar een volledige seksoperatie. Elke vraag die ik had, werd geïnterpreteerd als: je wilt dus vrouw worden?"

Ze nam er geen genoegen mee. Daarom zocht ze haar heil in het buitenland. In Duitsland werd wel snel bevestigd wat Maya vermoedde. Ze is een hermafrodit. Haar Duitse arts schrijft: „U bent in mijn opinie als interseksueel geboren, maar in uw hersens een dominant vrouwelijk persoon."

Daarmee was haar strijd met de Nederlandse medische wereld niet gestreden. Opnieuw dwong een complete seksoperatie zich aan haar op, stelt ze. Want om voor de wet 'vrouw' te worden, moet Maya als man gegarandeerd onvruchtbaar zijn. Daar-

om wilde ze zich laten castreren, zodat tegelijk de ongewenste aanmaak van testosteron zou stoppen. Maar een castratie wordt in Nederland alleen gedaan als onderdeel van een complete seksoperatie. En dat geldt ook voor haar diepste wens - vaginareconstructie, met behoud van penis. Vorig jaar heeft ze zich ten einde raad in Duitsland laten castreren. Daarmee is een wijziging van haar geboorteakte in elk geval binnen handbereik.

„Blijkbaar is Duitsland verder dan het zogenaamde tolerante Nederland. Nog steeds wordt het Duitse rapport afgewezen. Waarom zien Duitsers op MRI's wel wat er aan de hand is, maar Nederlandse artsen niet? Hun jarenlange vasthoudendheid dat ik een transgender moet zijn, heeft me getraumatiseerd."

Er is vastgesteld dat ze een posttraumatische stressstoornis (PTSS) heeft opgelopen door die jaren van onzekerheid over haar identiteit. Daarvan geeft ze de ziekenhuizen 'deels zeker de schuld'. Daarom wil ze een schadeclaim gaan indienen.

Vorig jaar deed ze emotioneel uitgeput een zelfmoordpoging. Het is het enige moment dat tranen opwellen. „Ik dacht: dit land wil me dood hebben. Ik mag niet leven zoals ik wil. Eigenlijk is dat het ergste. Dat ik me dat gevoel nog zo kan herinneren..."

Nu woont ze weer bij haar moeder in Rijsen. Maar ooit zal ze Nederland verlaten. Om nooit meer terug te keren. Ze durft te dromen. Over 10 jaar ziet ze zichzelf terug ergens in de VS, Azië of Australië. Werkend in de ICT-branche. „En dan hoop ik mijn plekje en rust gevonden te hebben. En misschien een relatie; man of vrouw. Maar dat kan pas als je vrede hebt met jezelf. En dat varieert nu nog per dag. Nu zeg ik: mijn leven doet er wel toe. Maar het is een permanente strijd. Je kan niet van jezelf weglopen; de pijn zit in je hoofd."

‘Ik voelde me heel eenzaam. Ik zat altijd overal tussenin’